EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.5.2004
KOM(2004) 223 slutlig

.

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

om punktskattesatserna på alkohol och alkoholdrycker

(framlagd enligt artikel 8 i rådets direktiv 92/84/EEG om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING 4

A. Punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker 4

B. Punktskattestrukturen för alkohol och alkoholdrycker 5

1. Inledning 6

1.1. Gemenskapens punktskattesystem 6

1.2. Punktskatt på alkoholdrycker 6

2. Undersökning av punktskattestrukturen och punktskattesatserna 8

2.1. Inledande anmärkningar 8

2.2. Kommissionens första rapport 9

3. Den nu aktuella (andra) rapportens räckvidd 9

3.1. Inledande anmärkningar 9

3.2. Den inre marknadens funktion 10

3.3. Konkurrensen mellan olika alkoholdrycker 15

3.4. Skattesatsernas reala värde 18

3.5. Fördragets vidare syften 19

3.5.1. Hälsopolitik och socialpolitik 19

3.5.2. Jordbrukspolitik 21

3.5.3. Europeiska unionens utvidgning 23

3.6. Undersökningsperiod 23

4. Strukturen för punktskatterna på alkoholdrycker 23

4.1. Olika behandling av vin och mousserande vin 23

4.2. Anpassning av de nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN) som används för att definiera de olika produktkategorierna 24

4.3. Klassificering av produkter för punktskatteändamål 25

SLUTSATSER 28

BILAGA A *29*

BILAGA B 1 ..... *30*

BILAGA B 2 ..... *32*

BILAGA B 3 ..... *34*

BILAGA B 4 ..... *36*

BILAGA C *38*

SAMMANFATTNING

A. PUNKTSKATTESATSER PÅ ALKOHOL OCH ALKOHOLDRYCKER

I denna rapport granskas situationen beträffande gemenskapslagstiftningen om punktskatter på alkohol och alkoholdrycker. Denna lagstiftning trädde i kraft den 1 januari 1993 och har sedan dess inte ändrats. Rapporten läggs fram i enlighet med artikel 8 i rådets direktiv 92/84/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker, där det föreskrivs att punktskattesatserna på alkoholprodukter regelbundet skall ses över.

Rapporten koncentreras främst till frågan om den inre marknadens korrekta funktion, konkurrensen mellan de olika kategorierna av alkoholdrycker, skattesatsernas reala värde och fördragets vidare syften.

När det gäller **den inre marknadens sätt att fungera** konstateras det att avskaffandet av skattegränser år 1993 och medlemsstaternas fortsatta tillämpning av vitt skilda skattesatser på alkoholdrycker har orsakat en rad problem som hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Dessa problem beror på att produkter ibland har en mycket hög skattesats i förhållande till sitt underliggande värde och på att det finns betydande skillnader i punktskattesatserna mellan vissa medlemsstater. Dessa skillnader ger inte bara möjlighet till laglig gränsöverskridande handel utan utgör även ett incitament för bedrägliga transaktioner inriktade på marknaderna i medlemstater med höga skattesatser, vilka ofta resulterar i skattebetingad snedvridning av konkurrensen, omläggning av handeln och inskränkningar i den fria rörligheten för medborgare. En ökad tillnärmning är ett viktigt steg på vägen mot en långsiktig lösning av dessa problem på den inre marknaden.

Den utsträckning i vilken **olika kategorier av alkoholdrycker konkurrerar med varandra** förefaller i allmänhet inte vara någon avgörande faktor vid fastställandet av satsernas nivå. Vidare synes efterfrågan på en viss typ av dryck vara relativt okänslig både för ändringar av produktens eget pris och för ändrade priser på andra konkurrerande typer av alkoholdrycker.

För att bibehålla **det reala värdet av minimiskattesatserna för punktskatt** krävs det enligt rapporten att medlemsstaterna gör en uppräkning med cirka 24 % för att återspegla inflationen mellan den 1 januari 1993 och den 31 december 2002. En sådan uppräkning krävs för att minimisatserna inte skall bli betydelselösa med tiden.

Slutligen, vad beträffar **fördragets vidare syften** uppmärksammas särskilt sambandet mellan beskattning av alkoholdrycker och hälso- och jordbrukspolitik. I fråga om hälsopolitiken framhålls det att en majoritet av medlemsstaterna vanligtvis inte beaktar hälsopolitiska hänsyn när de fastställer sina skattesatser Vad gäller jordbrukspolitiken är beskattning av vin fortfarande en mycket kontroversiell fråga. De vinproducerande medlemsstaterna anser att de måste ha möjlighet att få tillämpa en nolltullsats på vin om de så önskar under det att övriga medlemsstater hävdar att ändringar av minimiskattesatserna endast bör få ske på villkor att det införs en positiv minimipunktskattesats på vin. De vinproducerande medlemsstaterna anser dessutom att nolltullsatsen på vin utgör ett nödvändigt komplement för att understödja ett av de grundläggande målen för den gemensamma organisationen av marknaden för vin, nämligen en balanserad marknadssituation. Vad beträffar **utvidgningen av unionen** bör det

noteras att alla nya medlemsstater förpliktigat sig att från och med den 1 maj 2004 tillämpa skattesatser som sammanfaller med eller överstiger minimisatserna.

B. PUNKTSKATTESTRUKTUREN FÖR ALKOHOL OCH ALKOHOLDRYCKER

Enligt artikel 8 i direktiv 92/84/EEG måste kommissionen i sin rapport endast ange ändringar av de skattesatser som fastställs i det direktivet. Kommissionen anser emellertid att även ändringar i skattestrukturen bör anges, eftersom detta är en fråga som är nära knuten till frågan om själva skattesatserna. Detta gäller i synnerhet klassificeringen av alkoholdrycker i de kategorier som definieras i strukturdirektivet (direktiv 92/83/EEG). I rapporten identifieras följande tre frågor som behandlats under samrådsprocessen och som kräver särskild uppmärksamhet:

1. Frågan om huruvida **medlemsstaterna bör ha fortsatt möjlighet att beskatta icke-mousserande och mousserande alkoholdrycker olika**;

2. **Behovet av att uppdatera hänvisningarna till de nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN) som det hänvisas till i direktiv 92/83/EEG** vid definitionen av olika kategorier av drycker för beskattningsändamål i syfte att ta hänsyn till eventuella förändringar av KN-numren sedan 1992 och förenkla både för aktörer och myndigheter. För övrigt kan uppdateringen av hänvisningen till KN-numren i framtiden ske i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 24 i direktiv 92/12/EEG.

3. Både näringsidkare och nationella myndigheter har uppmärksammat kommissionen på problem när det gäller **klassificeringen av alkoholdrycker i de kategorier som anges i direktiv 92/83/EEG**. De har klagat över olikheter i klassificeringen och – därmed – i beskattningen av en och samma produkt i olika medlemsstater. I rapporten beskrivs problemen och de viktigaste frågorna i detta sammanhang.

Med hänsyn till denna frågas sammansatta natur och många politiskt känsliga aspekter och eftersom kommissionen i september 2002 beslutade att inte föreslå en minimipunktskattestats på vin åtföljs rapporten inte av något förslag till direktiv. I detta skede avser kommissionen att inleda brett upplagda diskussioner i rådet, Europaparlamentet och Europeiska och sociala kommittén. På grundval av resultatet av dessa diskussioner kommer kommissionen att ta ställning till huruvida den skall lägga fram förslag beträffande samtliga eller några av de frågor som tas upp i rapporten.

1. INLEDNING

1.1. Gemenskapens punktskattesystem

1. Punktskatter är skatter som tas ut på konsumtionen av varor såsom alkoholdrycker, tobaksprodukter och mineraloljor. Punktskatt på dessa produkter är en viktig inkomstkälla för medlemsstaterna och utgör totalt mellan 1,8 % och 4,5 % av BNP (**se bilaga A**). Eftersom medlemsstaterna själva får fastställa sina punktskattenivåer, förutsatt att de iakttar de för gemenskapen fastställda miniminivåerna, varierar punktskattesatserna från den ena medlemsstaten till den andra. När medlemsstaterna fastställer sina skattesatser kan de ta hänsyn inte bara till budgetaspekter utan också till faktorer såsom hälsa, jordbrukspolitik, risken för bedrägeri och skatteundandragande, sysselsättningen, andra medlemsstaters skattesatser och den inre marknadens sätt att fungera.

2. Den nuvarande ordningen infördes den 1 januari 1993. Den är resultatet av de överläggningar som inleddes 1985 med vitboken om fullbordandet av den inre marknaden[1] och ett efterföljande förslag om tillnärmning av punktskatter på alkohol och alkoholdrycker[2], i vilket kommissionen föreslog en fullständig harmonisering av punktskatterna på de tre ovannämnda kategorierna av punktskattepliktiga produkter, däribland alkoholdrycker. Rådet valde emellertid att inte följa denna ansats, inte heller den ändrade lösning som föreslogs av kommissionen 1989[3] och som innebar en kombination av minimisatser och målsatser samt en harmonisering endast av beskattningsstrukturerna. Vad skattesatserna beträffar fastställdes endast minimisatser.

3. Punktskattepliktiga varor flyttas mellan medlemsstaterna huvudsakligen enligt reglerna om skatteuppskov[4]. Ett företag som önskar flytta varor under skatteuppskov måste vara godkända i den medlemsstat där det är etablerat. Leveranserna skall åtföljas av ett ledsagardokument – ett administrativt dokument eller ett likvärdigt handelsdokument – och varorna skall beskattas i destinationsmedlemsstaten. Enskilda personer får köpa varor för vilka skatt erlagts i en medlemsstat efter eget val och transportera dem till en annan medlemsstat utan formaliteter och utan att behöva betala skatt på nytt, förutsatt att varorna är avsedda för deras eget bruk och av dem själva transporteras till destinationsmedlemsstaten.

1.2. Punktskatt på alkoholdrycker

4. Gemenskapens ramlagstiftning om punktskatt på alkohol och alkoholdrycker fastställs i två direktiv. I rådets direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker[5] fastställs gemensamma

---

1 KOM(85) 310, 14.6.1985.

2 KOM(87) 328 slutlig/3, 10.11.1987 (EGT C 250, 18.9.1987, s. 4).

3 KOM(89) 527, 7.12.1989 (EGT C 12, 18.1.1990, s. 12).

4 Rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 23.3.1992, s.1), senast ändrat genom rådets förordning (EG) nr 807/2003 av den 14 april 2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 36).

5 Rådets direktiv 92/83/EEG av den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker (EGT L 316, 31.10.1992, s. 21).

definitioner av de produkter som omfattas av punktskatt, varigenom det säkerställs att alla medlemsstaterna behandlar samma produkt på samma sätt. I strukturdirektivet anges också hur skatten skall beräknas och de kriterier enligt vilka vissa produkter kan få omfattas av skattebefrielse eller nedsatta skattesatser.

5. I rådets direktiv 92/84/EEG om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker[6] fastställs minimiskattesatser för varje produktkategori. Minimisatserna, ovan vilka medlemsstaterna fritt kan fastställa sina nationella satser, uppgår till följande:

Produktkategori (den exakta definitionen av varje kategori anges i direktiv 92/83/EEG)	**Minimisats enligt direktivet**
Vin och andra jästa drycker än vin och öl	**0 euro** per hektoliter av produkten
Öl	**0,748 euro** per hektoliter och grad Plato eller **1,87 euro** per hektoliter och volymprocent alkohol
Mellanprodukter (t.ex. vin som tillsatts alkohol, likörviner)	**45 euro** per hektoliter av produkten
Etylalkohol och spritdrycker	**550 euro** per hektoliter ren alkohol *Anm.: En medlemsstat som tillämpar en sats om högst **1000 euro** får inte nedsätta sin nationella sats. En medlemsstat som tillämpar en sats som överstiger **1000 euro** får inte nedsätta sin nationella sats under det beloppet.*

6. När minimisatserna infördes 1993 blev det nödvändigt med en ökning av de vid denna tidpunkt tillämpade satserna i 7 av 12 medlemsstater[7]. Ovanför dessa minimisatser kan medlemsstaterna fritt fastställa sina nationella skattesatser. Detta har lett till skillnader i gemenskapen när det gäller de skattenivåer som tillämpas. Skillnaderna återspeglar olika nationella politiska hänsynstaganden. **Bilagorna B1–B4** innehåller en detaljerad redovisning av de skattesatser som medlemsstaterna tillämpade den 1 maj 2004, inbegripet de medlemstater som anslöt sig denna dag, för respektive produktkategori.

7. Det är värt att notera att medlemsstaterna, i en förklaring till protokollet i samband med antagandet av direktiv 92/84/EEG, förband sig att behandla de målsatser som kommissionen föreslog i KOM(89) 527 såsom referenssatser, till vilka de skulle sträva att anpassa sina nationella satser. Målsatserna uppgår till följande:

---

6 Rådets direktiv 92/84/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker (EGT L 316, 31.10.1992, s. 29).

7 För öl: i Tyskland, Grekland, Frankrike och Luxemburg.
För sprit: i Grekland, Spanien, Italien och Portugal.

Etylalkohol och sprit	1398,1	euro per hektoliter ren alkohol
Icke mousserande vin	18,7	euro per hektoliter av produkten
Mousserande vin	33	euro per hektoliter av produkten
Öl	1,496	euro per hektoliter och grad Plato av den färdiga produkten
Mellanprodukter	93,5	euro per hektoliter av produkten

I praktiken har medlemsstaterna inte alltid beaktat dessa målsatser när de ändrat sina nationella satser utan har utnyttjat den i protokollsförklaringen förutsedda möjligheten att, av särskilda skäl och särskilt för att tillgodose budgetbehov, anpassa sina skattesatser på ett annat sätt än vad som var tänkt med referenssatserna.

8. I följande tabell visas minimisatserna för varje produktkategori uttryckta i euro per hektoliter och volymprocent alkohol samt minimisatsen uttryckt per liter produkt med den volymprocent alkohol som produkten normalt har vid försäljningen.

Produktkategori	**Minimisats uttryckt per hektoliter och volymprocent alkohol**	**Minimisats uttryckt per liter produkt med den volymprocent alkohol som produkten normalt har vid försäljningen**
Vin och andra jästa drycker än vin och öl	**0 euro**	**Vin (12°) 0 euro**
Öl	**1,87 euro**	**Öl (5°) 0,1 euro**
Mellanprodukter	**2,5 euro**	**Mellanprodukter (18°) 0,45 euro**
Etylalkohol och sprithaltiga drycker	**5,5 euro**	**Spritdrycker (40°) 2,2 euro**

9. De totala intäkterna från punktskatt på alkoholdrycker representerar i genomsnitt **10,5 % de totala punktskatteintäkterna eller 0,29 % av medlemsstaternas totala BNP** (uppgifter avseende de enskilda medlemsstaterna lämnas i **bilaga A**).

2. UNDERSÖKNING AV PUNKTSKATTESTRUKTUREN OCH PUNKTSKATTESATSERNA

2.1. Inledande anmärkningar

10. Enligt artikel 8 i direktiv 92/84/EEG skall rådet vartannat år på grundval av en rapport och, vid behov, ett förslag från kommissionen granska de skattesatser som fastställs i direktivet och enhälligt efter samråd med Europaparlamentet vidta nödvändiga åtgärder. Kommissionens rapport och rådets överväganden skall ta hänsyn till den inre marknadens korrekta funktion, konkurrensen mellan olika kategorier av alkoholdrycker, skattesatsernas reala värde och fördragets vidare syften.

2.2. Kommissionens första rapport

11. I september 1995 lade kommissionen fram sin första rapport, som utöver alkoholdrycker också behandlade tobak och mineraloljor[8]. Rapporten åtföljdes inte av något förslag. Det konstaterades i rapporten att det inträtt en markant stagnation när det gällde de skattesatser som tillämpades på alkoholdrycker. Detta tydde på att det vid denna tidpunkt eventuellt förhöll sig så att nollsatsen på vin begränsade utrymmet för ändringar avseende andra alkoholprodukter inom samma medlemsstat och i angränsande medlemsstater. Det konstaterades att frågan om alkoholbeskattning behövde undersökas ytterligare och att det var nödvändigt att fortsätta att samråda med alla berörda parter innan det fattades några slutgiltiga beslut. Tills dess skulle de medlemsstater som tillämpade minimisatserna eller satser nära dessa minimisatser kunna behålla sina satser. Man skulle på så sätt kunna undvika den snedvridning av handeln som en framtvingad anpassning av satserna skulle kunna leda till.

12. Som ett led i samrådsprocessen med berörda parter beslöt kommissionen att arrangera en konferens om punktskatter i Lissabon i november 1995. Detta var den första fasen i en pågående samrådsprocess. Syftet med konferensen var att utvärdera hur gemenskapens punktskattebestämmelser fungerat efter ikraftträdandet i januari 1993 och särskilt att biträda kommissionen i uppgiften att lägga fram förslag till framtida punktskattepolitik. Vid konferensen bekräftades de svårigheter som belysts i rapporten och de synpunkter som branschorganisationer, organisationer på hälso- och sjukvårdsområdet och medlemsstaterna framfört, men någon möjlig lösning framkom inte.

13. Den 19 september 1996 antog Europaparlamentet ett yttrande[9] angående kommissionens översyn och uppmanade där kommissionen att överväga och föreslå lämpliga ändringar av de befintliga direktiven i enlighet med vissa föreslagna riktlinjer och att arbeta för ett rättvist skattesystem utan snedvridning av konkurrensen mellan alkoholdrycker.

3. DEN NU AKTUELLA (ANDRA) RAPPORTENS RÄCKVIDD

3.1. Inledande anmärkningar

14. Denna rapport skall, som framhållits i det föregående, granska de punktskattesatser som tillämpas på alkohol och alkoholdrycker, varvid hänsyn skall tas till den inre marknadens korrekta funktion, konkurrensen mellan olika kategorier av alkoholdrycker, skattesatsernas reala värde och fördragets vidare syften, exempelvis hälsopolitiken och jordbrukspolitiken.

15. Rapporten föregicks av ett samråd. Kommissionen begärde att medlemsstaterna skulle besvara ett frågeformulär och lämna synpunkter på var och en av de faktorer som granskningen omfattade. Eftersom detta samråd inleddes under 2001 omfattade det inte de medlemsstater som anslöt sig till EU den 1 maj 2004. Följaktligen ingår inte dessa medlemsstaters synpunkter i rapporten. Även branschorganisationer och

---

8 KOM(95) 285, 13.9.1995.

9 EGT C 320, 28.10.1996, s. 205.

organisationer på hälso- och sjukvårdsområdet ombads att redovisa sina ståndpunkter och fick tillfälle att diskutera frågan vid bilaterala möten med kommissionen.

16. För en av de aspekter som skulle beaktas - konkurrensen mellan olika alkoholdrycker - anlitade kommissionen en oberoende konsult som fick till uppgift att söka bedöma konkurrensens omfattning (denna undersökning kallas nedan ”konkurrensutredningen”). Utredningen omfattade också en undersökning av utvecklingstendenser i konsumtionen av alkoholdrycker och deras orsaker (t.ex. ändrad beskattning). För några medlemsstater undersöktes också frågan om enskilda personers inköp över gränserna och om olagliga kommersiella förflyttningar av beskattade varor över gränserna[10]. (Se vidare hänvisningar i punkterna 41, 42 och 58 till utredningens resultat.)

3.2. Den inre marknadens funktion

17. I detta kapitel granskas vilka effekter de av medlemsstaterna tillämpade satserna haft på den inre marknadens sätt att fungera korrekt när det gäller alkoholdrycker.

18. När denna fråga diskuterades i den första rapporten skilde man mellan tre breda kategorier av gemenskapsinterna förflyttningar av punktskattepliktiga varor, nämligen kommersiella förflyttningar under punktskatteuppskov, kommersiella transaktioner med beskattade varor samt enskilda individers förflyttningar av produkter. Samma åtskillnad görs här.

Kommersiella förflyttningar av varor under punktskatteuppskov

19. I den första rapporten konstaterades att gemenskapens punktskattesystem så vitt gäller den lagliga handeln fungerade ganska bra, trots de stora skillnaderna i punktskattesatser medlemsstaterna emellan. Eftersom varorna flyttas under skatteuppskov, vilket innebär att skatten betalas i destinationsmedlemsstaten enligt de satser som gäller i den medlemsstaten, är det osannolikt att skillnader i skattesatser leder till någon större snedvridning vad gäller de val som görs av företag som är engagerade i handeln på denna nivå av distributionskedjan, och inte heller till någon större snedvridning av konkurrensen. Detta har bekräftats av medlemsstaterna.

20. I den första rapporten konstaterades också att det var svårare att bedöma vilka verkningar de fortsatta skillnaderna i skattesatser, i kombination med bortfallet av gränskontroller, hade när det gällde bedrägeri på området och att det var för tidigt att bedöma huruvida bedrägeriet ökade. Strax efter det att rapporten lagts fram framförde medlemsstaterna emellertid att de var oroade över den ökade omfattningen av bedrägeri på punktskatteområdet. Detta ledde till att man i början av 1997 inrättade en högnivågrupp om bedrägeri på punktskatteområdet, bestående av företrädare för medlemsstaterna och för kommissionen. Gruppens uppgift var att identifiera bedrägeriets art och omfattning liksom blottorna och svagheterna i regel- och kontrollsystemen samt att rekommendera lösningar eller förbättringar av dessa

[10] ”Study on the competition between alcoholic beverages”, Customs Associates Ltd., februari 2001. En sammanfattning av utredningen finns på följande webbplats: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/publications/reports_studies/report.htm

system. I sin rapport av den 24 april 1998[11] konstaterade gruppen att bedrägeriet inom tobaks- och alkoholsektorerna nått en alarmerande omfattning. För Europeiska unionen som helhet uppgick, enligt medlemsstaternas uppskattning, de förlorade skatteintäkterna år 1996 till ca 1,5 miljarder euro inom alkoholsektorn (omkring 8 % av de totala intäkterna från punktskatt på alkoholdrycker). När det gäller tobaksprodukter uppskattade medlemsstaterna sin förlust för 1996 till ca 3,3 miljarder euro (eller 7,5 % av de totala intäkterna från punktskatt på tobaksprodukter. Det konstaterades också i rapporten att bedrägeriet inom alkoholsektorn tenderade att koncentreras till missbruk av systemet för gemenskapsinterna innehav and förflyttningar. Det rör sig här om bedrägeri i stor skala inriktat på marknaderna i medlemsstater med höga punktskattesatser. Denna betydande förlust av skatteintäkter motsvaras naturligtvis av de mycket stora och snabba vinster som bedragarna kan göra. Det framhölls i rapporten att dessa vinster bottnade i den mycket höga skattebelastningen på produkterna i förhållande till varornas underliggande värde och i vissa fall i de betydande skillnaderna i punktskattesatser och mervärdesskattesatser medlemsstaterna emellan.

21. Flera medlemsstater bekräftade i sina svar på frågeformuläret uppgifterna i högnivågruppens rapport. Några av dem (Irland, Förenade kungariket, Frankrike) rapporterade ett ökat antal fall av bedrägeri genom omläggning av handeln på så sätt att varor som flyttas under punktskatteuppskov från en medlemsstat till en annan ges en annan destination på vägen, ofta en medlemsstat med relativt höga skattesatser. Andra medlemsstater rapporterar en ökad smuggling av alkohol från tredjeländer (detta gäller Finland) eller ökad hembränning samt konfiskering av alkoholdrycker som olagligen införts till landet från andra medlemsstater (detta gäller Sverige). Även medlemsstater med relativt låga skattesatser (exempelvis Portugal) rapporterar emellertid ökade bedrägerier med anknytning till alkohol och alkoholdrycker, framför allt i form av skatteundandragande. Kommissionen har också, genom uppgifter från enskilda företag inom alkoholsektorn, fått kännedom om ett ökande antal fall där flyttningar inom EG eller flyttningar till tredjeländer inte tullklarerats, vilket gör att företagen i fråga blir skyldiga att betala skatt på varor som inte nått bestämmelseorten.

22. Som ett resultat av högnivågruppens rekommendationer har medlemsstaterna och kommissionen tagit en rad initiativ i bedrägeribekämpningssyfte. Som exempel kan nämnas antagandet av en rekommendation från kommissionen rörande lagerhavare[12] och datorbehandlingen av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor[13]. Genom dessa initiativ kommer effektiviteten i de nuvarande regel- och kontrollsystemen att förbättras och bekämpningen av bedrägeri och skatteundandragande att underlättas.

---

11 Rapport från högnivågruppen om bedrägerier inom alkohol- och tobakssektorn, godkänd av Ecofin-rådet den 19 maj 1998.

12 Kommissionens rekommendation 2000/789/EG av den 29 november 2000 om riktlinjer för godkännande av lagerhavare enligt rådets direktiv 92/12/EEG när det gäller punktskattebelagda varor (EGT L 314, 14.12.2000, s. 29).

13 Europaparlamentets och rådets beslut nr 1152/2003/EG av den 16 juni 2003 om datorisering av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor (EUT L 162, 1.7.2003, s. 5).

Kommersiell verksamhet med beskattade varor

23. I den första rapporten konstaterades att endast en liten procentandel av de gemenskapsinterna kommersiella transaktionerna ägde rum utanför systemet med skatteuppskov. Detta gäller avgjort fortfarande i fråga om kommersiella transaktioner mellan näringsidkare, för vilka förfarandet i artikel 7 i rådets direktiv 92/12/EEG är tillämpligt. I sådana fall sker förflyttningar mellan medlemsstater med hjälp av ett förenklat administrativt ledsagardokument, och den punktskatt som betalats i avgångsmedlemsstaten återbetalas om det kan visas att skatt har betalats i destinationsmedlemsstaten. Inga större problem har påtalats från medlemsstaternas sida, även om en medlemsstat (Förenade kungariket) uppger att man haft omfattande problem med orättmätiga ansökningar om återbetalning av skatt på varor som i själva verket aldrig lämnat landet eller för vilka någon punktskatt inte betalats i Förenade kungariket. Landet har emellertid stramat upp sina återbetalningsrutiner, och möjligheterna till detta slags bedrägeri har därigenom helt bortfallit. Detta visar att bedragarna verkar inom det system som vid varje given tidpunkt är det svagaste och att de, när reglerna inom ett visst system skärps, helt enkelt flyttar sin verksamhet och utnyttjar ett annat system. Inget system kan därför betraktas isolerat när man överväger vad som behöver göras för att förbättra dem.

24. Den viktigaste utvecklingen i detta sammanhang rör distansförsäljning (försäljning av varor som av säljaren eller för hans räkning avsänds eller transporteras direkt eller indirekt till slutkonsumenten). Ett stort antal medlemsstater har rapporterat en ökad distansförsäljning till slutkonsumenter, särskilt inom vin- och spritsektorn, som en följd av utvecklingen av elektronisk handel. Bestämmelserna om vilka regler som gäller vid sådan försäljning fastställs i artikel 10 i direktiv 92/12/EEG och innebär bland annat att skatt skall betalas i destinationsmedlemsstaten av säljaren eller för dennes räkning. Att denna typ av handel ökar visas av att flera medlemsstater uppger att ett ökat antal aktörer från andra medlemsstater låtit registrera sig hos dem för betalning av skatt vid distansförsäljning.

25. Några medlemsstater (framför allt de som har höga skattenivåer) anger emellertid att företag med försäljning över Internet baserade i länder med låga punktskattenivåer i tilltagande omfattning säljer beskattade produkter till kunder i områden där skatten är högre, utan att betala den relevanta skatten i det mottagandet landet. Detta sägs i viss mån bero på de komplicerade procedurerna för att betala skatten i destinationsmedlemsstaten och kostnaderna för att följa procedurerna, kostnader som, särskilt för små och medelstora företag, ofta inte står i proportion till transaktionernas värde. Denna situation gör att varken näringsidkare eller medborgare till fullo kan utnyttja fördelarna med den inre marknaden. I andra fall förefaller emellertid webbplatser där alkoholdrycker erbjuds till försäljning ha skapats enbart för att utnyttja det faktum att skattesatserna skiljer sig åt medlemsstaterna emellan. De sålda produkterna sänds per post till kunder i andra medlemsstater, och det är uppenbart att det är svårt att kontrollera sådana försändelser på en inre marknad med fri rörlighet för varor.

26. De ovannämnda problemen med distansförsäljning diskuteras mera ingående av kommissionen i en rapport om tillämpningen av artiklarna 7–10 i direktiv 92/12//EEG. I den rapporten och i det förslag till direktiv som åtföljer den föreslås

förenklingar av förfarandena när det gäller distansförsäljning samt en viss liberalisering av distansinköp av alkoholdrycker[14]. För en mera utförlig redovisning i detta ämne hänvisas till rapporten och till förslaget beträffande artiklarna 7–10 i direktiv 92/12/EG[15] som antogs av kommissionen den 2 april 2004.

Inköp över gränserna

27. I enlighet med principerna för den inre marknaden kan enskilda individer förvärva beskattade varor i en medlemsstat efter eget val och transportera dem till en annan medlemsstat utan att behöva betala skatt igen. Förutsättningen är att varorna är avsedda för deras eget bruk, inbegripet deras familjs bruk, och att varorna av dem själva transporteras till destinationsmedlemsstaten (artikel 8 i direktiv 92/12/EEG). Vid fastställandet av om de punktskattepliktiga produkterna är avsedda för den resandes och dennes familjs personliga bruk skall medlemsstaterna beakta ett antal kriterier. Ett kriterium är kvantiteten av den transporterade produkten (se artikel 9 i direktiv 92/12/EEG). För att kunna tillämpa detta kriterium får medlemsstaterna också fastställa referensnivåer, uteslutande till ledning för bevisningen. Det bör vidare noteras att tre medlemsstater (Sverige, Danmark och Finland) hade rätt att fram till och med 2003 tillämpa begränsningar när det gäller den mängd punktskattepliktiga produkter (däribland alkoholdrycker) som utan ytterligare betalning av punktskatt får införas till deras territorium av resande från andra medlemsstater (artikel 26 i direktiv 92/12/EEG).

28. När det gäller omfattningen av inköpen över gränserna konstaterades i den första rapporten att företeelsen var allmänt utbredd och att den tilltagit i omfattning sedan 1992, särskilt inköpen till medlemsstater med väsentligt högre skattesatser än grannmedlemsstaterna. Det framhölls också i rapporten att det var allmänt erkänt att skillnaderna i punktskattesatser var en viktig bakomliggande faktor. Högnivågruppen för bedrägeri på punktskatteområdet konstaterade i detta avseende i sin rapport att det vid sidan av bedrägeri i större skala från kriminella organisationers sida också förekom ett betydande mått av bedrägeri i form av missbruk i mindre skala av gällande regler, ett missbruk som inriktas på beskattade varor och har sin grund i de stora skatteskillnaderna medlemsstaterna emellan.

29. Medlemsstater med förhållandevis låg beskattning av alkoholdrycker uttryckte i sina svar på frågeformuläret ingen större oro vad gällde frågan om inköp över gränserna och hade i regel inga uppgifter att lämna om inköpens omfattning. Medlemsstater med högre skattesatser däremot bevakar frågan närmare. Förenade kungariket t.ex. genomför en årlig undersökning avseende internationella passagerare i hamnar och på flygplatser. På grundval av denna undersökning uppskattas det totala intäktsbelopp (från punktskatt och mervärdesskatt) som staten går miste om på grund av smuggling över Engelska kanalen av beskattade alkoholdrycker av alla slag ha ökat från 70 miljoner pund sterling 1992 till ca 285 miljoner pund sterling 1999. De förluster som hänförde sig till öl utgjorde merparten av de totala förlusterna. Skillnader i punktskattesatser spelade en mycket viktig roll i detta sammanhang, men

---

[14] I detta sammanhang avses med ”distansförsäljning” en transaktion genom vilken punktskattepliktiga produkter försänds eller transporteras till köparen av säljaren eller för hans räkning. Med ”distansinköp” avses en transaktion genom vilken denna försändelse eller transport genomförs av köparen eller för hans räkning.

[15] KOM(2004) 227 av den 2 april 2004.

också andra faktorer, såsom priset före skatt, växelkurser och resekostnader, hade betydelse. Danmark uppskattar att inköpen över gränserna, uttryckt i procent av danskarnas totala konsumtion år 2000, utgjorde 18 % för öl, 13,5 % för vin och 27 % för sprit. I Sverige noterades under andra hälften av 1990-talet en ökning av inköpen över gränserna som sannolikt kan hänföras till skatteskillnader. År 2000 representerade detta totalt 1,26 liter ren alkohol per person i åldrarna 15 år och däröver. Detta motsvarade 17 % av den totala konsumtionen. För spritdrycker var andelen 27 %, för öl 12 % och för vin 14 %. I Finland sker gränshandeln med alkoholdrycker i huvudsak med tredjeländer, eftersom prisskillnaden mellan å ena sidan Finland, å andra sidan Ryssland och Estland är särskilt betydande. Gränshandeln med andra medlemsstater har hittills inte utgjort något större problem, men Finland räknar med en förändring efter EU:s utvidgning. Även branschorganisationer i medlemsstater som Belgien och Nederländerna, med mera ”måttliga” skattenivåer, har klagat över att deras medlemmar påverkas negativt av medborgarnas inköp över gränserna i medlemsstater där man tillämpar nollskattesatser eller skattesatser nära noll på viner och mousserande viner.

30. När det gäller Danmark, Finland och Sverige kommer den framtida utvecklingen av dessa länders intäkter från punktskatter på alkohol och alkoholdrycker att påverkas dels av upphörandet den 31 december 2003 av tillståndet att begränsa antalet punktskattebelagda produkter som resande från andra medlemsstater får införa på deras territorium utan att erlägga ytterligare punktskatt och dels av EU:s utvidgning. Det förs diskussioner i dessa medlemsstater om hur detta bör inverka på deras punktskattenivåer. Danmark har sänkt sin skattesats på sprit med 45 % med verkan från och med oktober 2003 och Finland har sänkt skattesatsen överlag (öl med 32 %, vin med 10 % och sprit med 44 %) med verkan från och med den 1 mars 2004. Effekterna på medlemsstaternas skatteintäkter av dessa skattesänkningar beror på deras inverkan på den totala konsumtionen och, framförallt, i vilken utsträckning inköp och smuggling över gränserna ersätts med lagenlig försäljning i de berörda medlemsstaterna.

31. Uppgifterna i det föregående visar att medborgarna i betydande utsträckning utnyttjar möjligheten att köpa beskattade varor i en medlemsstat efter eget val och transportera dem till en annan medlemsstat utan att på nytt behöva betala skatt. Detta är alltigenom lagligt och en grundläggande frihet för medborgarna på den inre marknaden. Det är också uppenbart att sådana inköp över gränserna till stor del är betingad av skatteskillnaderna medlemsstaterna emellan. För att man skall kunna kontrollera att varor som transporteras av enskilda personer verkligen är avsedda för privat bruk och inte för kommersiella ändamål krävs det en fysisk kontroll av de resande. Eftersom systematiska kontroller vid de inre gränserna är oförenliga med de grundläggande principer för den inre marknaden som fastställs i artikel 14 i EG-fördraget, bör sådana fysiska kontroller göras endast sporadiskt (dvs. vara slumpmässiga) och vara ett led i interna kontrollordningar som täcker medlemsstatens hela territorium. De skall vidare vara förenliga med de allmänna principerna i gemenskapslagstiftningen och framför allt inte utföras på ett godtyckligt eller onödigt restriktivt sätt[16]. Kontrollerna av resande och det sätt på vilket vissa medlemsstater genomför dem skapar ofta irritation hos de resande och har föranlett talrika klagomål hos kommissionen mot dessa medlemsstater. Det

[16] Se vidare dom av den 27 april 1989 i mål C-321/87.

förhållandet att skattekontroller fortfarande förekommer upplevs många gånger av de resande som ett hinder för deras rätt till fri rörlighet på den inre marknaden. Frågan i vad mån medlemsstaterna fortfarande har rätt att kontrollera resande behandlas inte i denna rapport. Det står dock klart att en mycket viktig bakomliggande orsak till att flera medlemsstater fortfarande genomför kontroller av resande i syfte att urskilja genuina inköp över gränserna från smuggling av beskattade varor är att deras punktskatter är högre än grannmedlemsstaternas.

Den inre marknadens funktion – Slutsatser

32. Det framgår tydligt av analysen i det föregående att avskaffandet av skattegränserna 1993 och det faktum att medlemsstaterna fortfarande tillämpar vitt skilda beskattningsnivåer för alkoholdrycker, trots en ibland positiv inverkan för konsumenterna, har lett till problem på den inre marknaden.

33. Enskilda aktörer och även organisationer som företräder producenter av alkoholdrycker i vissa medlemsstater har gång på gång klagat över snedvridning av konkurrensen och omläggning av handeln som en följd av de stora skillnaderna i skattesatser. Producenter och näringsidkare etablerade i medlemsstater med höga punktskattesatser, eller i vissa regioner i dessa medlemsstater, pekar på de höga skattesatserna och de negativa effekterna för deras verksamhet av bedrägeri och smuggling, men också av skattemotiverade inköp över gränserna (även om de medger att dessa inköp är fullständigt lagliga från konsumentens synpunkt).

34. Flertalet medlemsstater är överens om att en fortsatt tillnärmning av punktskattesatserna är nödvändig för att den inre marknaden skall kunna fungera väl. Däremot är man inte överens om hur detta skall uppnås. Medlemsstater som tillämpar höga skattesatser anger att inköpen över gränserna, smugglingen och de kommersiella bedrägerierna ökar på grund av skatteskillnaderna och understryker att samtliga minimisatser behöver höjas. Många andra framhåller emellertid att också de medlemsstater som tillämpar mycket höga satser måste göra vissa ansträngningar. När det gäller det sistnämnda fallet är det att märka att Danmark och Finland nyligen har sänkt sina skattesatser på vissa alkoholdrycker väsentligt till följd av upphörandet den 31 december 2003 av deras tillstånd att begränsa mängden alkohol som resande inom gemenskapen får föra med sig och av EU:s utvidgning den 1 maj 2004.

3.3. Konkurrensen mellan olika alkoholdrycker

35. I detta avsnitt behandlas frågan om i vilken utsträckning det förekommer konkurrens mellan olika typer av alkoholdrycker och om punktskatterna på konkurrerande kategorier bör harmoniseras.

36. De minimisatser för olika produktkategorier som fastställs i direktiv 92/84/EEG är resultatet av en politisk kompromiss och avspeglar endast i begränsad mån konkurrensaspekten. Minimisatserna för öl sattes relativt lågt, vilket torde återspegla det faktum att öl konkurrerar med vin, för vilka minimisatsen fastställdes till noll. För spritdrycker och, i mera begränsad mån, för mellanprodukter (som innehåller destillerad alkohol) fastställdes satserna till en mycket högre nivå per volymprocent alkohol, vilket torde kunna tolkas så att det inte förekommer någon - eller endast begränsad - konkurrens mellan å ena sidan dessa produkter, å andra sidan öl och vin.

37. Bestämmelserna i direktiv 92/84/EEG innebär inte att medlemsstaterna är skyldiga att fastställa sina nationella skattesatser för de olika produktkategorierna på jämförbara nivåer per volymprocent alkohol. De måste emellertid när de fastställer sina satser också följa de allmänna bestämmelserna i EG-fördraget, särskilt artikel 90 i detta, enligt vilken den interna beskattningen inte får utformas så att produkter från andra medlemsstater diskrimineras eller liknande inhemska produkter indirekt skyddas. På grundval av denna bestämmelse har Europeiska domstolen konstaterat (i mål C-170/78) att, i de fall en medlemsstat inte kan betraktas som producent av en viss dryck (vin), den inte får beskatta drycken i fråga så att dess närmaste inhemska konkurrent (öl) skyddas. Alla medlemsstater som inte producerar vin måste alltså beskatta vin och öl på jämförbara nivåer med beaktande av dryckernas respektive alkoholhalt och de har begränsad frihet att fastställa skattesatserna. I ett mål av färskare datum (C-166/98) hänsköts till domstolen för förhandsavgörande enligt artikel 234 i EG-fördraget en fråga om giltigheten av direktiven 92/83/EEG och 92/84/EEG. Frågan gällde om dessa direktiv var ogiltiga med hänsyn till EG-fördraget, särskilt artikel 90 andra stycket i detta, genom att de ålägger medlemsstaterna att höja skatten på öl upp till miniminivån, vilket ger upphov till skillnader i beskattning som kan leda till diskriminering mellan vin och öl. Domstolen fastställde att det vid prövningen av frågan inte hade framkommit några omständigheter av beskaffenhet att påverka giltigheten av dessa direktiv. Domstolen anförde bland annat att medlemsstaterna bibehåller ett utrymme för skönsmässig bedömning som är tillräckligt stort för att de skall kunna upprätta ett förhållande mellan beskattningen av vin, å ena sidan, och öl, å andra sidan, som utesluter allt skydd för inhemsk produktion i den mening som avses i artikel 90 i fördraget.

38. Medlemsstaterna har i regel framhållit att frågan i vilken utsträckning en viss produkt konkurrerar med en annan inte är någon avgörande faktor när det gäller fastställande av skattesatserna för de olika produktkategorierna. De tror inte att det i första hand är priset som påverkar konsumentens val utan att andra faktorer (t.ex. sedvänja, konsumtionstillfälle, kultur eller klimat) kan vara viktigare eller åtminstone lika viktiga. Bortsett från de krav som härleder sig från den ovannämnda bestämmelsen i EG-fördraget avspeglas beaktandet av konkurrensaspekten därför normalt inte i deras skattesatser. Detta illustreras i diagrammet i **bilaga C** som visar skattesatserna, uttryckta per hektoliter och volymprocent alkohol, för de olika kategorierna av alkoholdrycker. Medlemsstater med höga skattesatser (särskilt Danmark, Sverige, Förenade kungariket och Irland) har emellertid i sina svar på frågeformuläret understrukit att de, i motsats till vinproducerande medlemsstater, i enlighet med Europeiska domstolens rättspraxis måste beskatta konkurrerande produkter lika, medan medlemsstater som producerar både vin och öl får fastställa sina nivåer utan att beakta konkurrensaspekten.

39. Öl- och vinproducenterna anser inte att konkurrensen mellan olika typer av alkoholdrycker har någon större betydelse. Vinproducenterna anser i synnerhet att nollskattesatsen på vin inte medför några problem när det gäller konkurrensen med andra alkoholdrycker, detta av två skäl. För det första minskar konsumtionen av bordsviner, men även av kvalitetsviner, i de medlemsstater som tillämpar en nollskattesats eller en skattesats nära noll. För det andra beror, enligt dessa producenter, konkurrensen mellan olika drycker inte på priset utan snarare på andra faktorer såsom traditioner, kultur, plats och tidpunkt för konsumtionen, vad som är modernt, ålder, social miljö samt marknadsföring.

40. Producenterna av spritdrycker däremot betraktar minimisatsernas nuvarande nivåer som en institutionalisering av den diskriminering av spritdrycker som nationell punktskattepolitik är ett uttryck för. Enligt deras mening konkurrerar alla produkterna i viss mån med varandra, och därför borde diskrimineringen av spritdrycker i förhållande till öl och vin minskas genom sänkt minimisats för sprit. De anser att punktskatten, på grund av priskonkurrensen, också kan påverka marknadsandelarna för de olika kategorierna av alkoholdrycker. I synnerhet i de medlemsstater som tillämpar höga punktskattesatser är spritdrycker mer priskänsliga än andra kategorier.

41. I undersökningen rörande konkurrensen mellan olika alkoholdrycker undersöktes både priselasticiteten (förhållandet mellan efterfrågan på en viss produkttyp och dess pris) och korselasticiteten (förhållandet mellan efterfrågan på en viss produkttyp och priserna på andra produktkategorier) för olika dryckeskategorier[17]. Korselasticiteten ger en antydan om hur omfattande konkurrensen mellan dryckerna är. Innan resultaten studeras bör emellertid de svårigheter med detta tillvägagångssätt som konsulten framhåller uppmärksammas. Först och främst fann han att uppgifter om priser på alkoholdrycker är mycket svåra att få tag på i flertalet medlemsstater eller inte av den kvalitet att de kan tjäna som tillförlitligt underlag för en uppskattning av korselasticiteten för alkohol. Han fann vidare att en rad olika faktorer påverkar konsumtionen av alkoholdrycker och i vilken utsträckning konsumenter går över från en dryckeskategori till en annan. Så kan exempelvis konsumenternas inställning till vin som dryck förändras över åren och leda till att vinkonsumtionen ökar på andra dryckeskategoriers bekostnad, även om så inte är fallet för närvarande. En övergång till vin sker alltså i många fall oberoende av priset på vin i förhållandet till priset på andra drycker, dvs. övergången skulle äga rum även om relativpriserna var stabila över tiden. Konsulten framhöll att detta gör det ytterst svårt att uppskatta hur priset påverkar konsumtionen, eftersom föränderliga konsumentpreferenser sannolikt är en avgörande faktor för övergången mellan olika drycker. Det är emellertid ett faktum att konsumtionen av både kvalitets- och bordsvin har minskat under de senaste åren[18].

42. För de länder och produkter för vilka det fanns tillräckliga prisuppgifter gjorde konsulten uppskattningar av både priselasticitet och korselasticitet. Hans uppskattningar av priselasticiteten hos de enskilda produktkategorierna gav i flertalet fall vid handen att den var negativ, men att den inte avvek särskilt mycket från noll, vilket kan tyda på att efterfrågan på alla typer av alkoholdrycker är relativt oelastisk (efterfrågan ändras alltså inte särskilt mycket om produktens pris ändras). Även resultaten av hans uppskattningar av korselasticiteten utvisade en på det hela taget relativt oelastisk efterfrågan, vilket tyder på att efterfrågan på en viss typ av alkoholdryck inte i någon större utsträckning skulle vara beroende av priset på andra alkoholdrycker.

---

17 Slutsatserna i denna undersökning påverkar inte kommissionens bedömningar i konkurrensärenden.

18 Konsumtionen per capita i hela EU-15 har uppskattningsvis minskat från ca 37 liter 1990 till ca 33 liter 2002. Konsumtionen av bordsvin har minskat från 20,5 till ca 15 liter. Denna utveckling är mer markerad i vissa sydliga vinproducerande länder. Den totala per capita konsumtionen i Italien minskade från ca 63 till ca 47 liter och för Frankrike var motsvarande siffror ca 67 respektive ca 58 liter.

43. Det är svårt att dra några säkra slutsatser i denna fråga på grundval av de olika synpunkter som framförts och resultaten av konkurrensutredningen. Konsumenternas preferens för en viss produktkategori beror på flera olika faktorer. Priset är en av dessa faktorer och i sin tur avhängigt gällande skattenivå. I vad mån skattenivån påverkar konsumenternas val varierar från den ena medlemsstaten till den andra. Den tenderar att ha större betydelse i de medlemsstater där skatten är hög och utgör en större andel av priset.

3.4. Skattesatsernas reala värde

44. En annan faktor som skall tas i betraktande enligt artikel 8 i direktiv 92/84/EEG är skattesatsernas verkliga värde. Eller med andra ord, bör hänsyn tas till effekterna av den inflation som ägt rum sedan minimisatsernas infördes eller bör detta överlåtas på medlemsstaterna? Enligt Eurostats uppgifter om den årliga förändringstakten i det harmoniserade konsumentprisindexet (HKPI) mellan 1993 och 2002 uppgick inflationstakten i hela EU till omkring 24,04 % under tiden 1 januari 1993–31 december 2002[19].

45. En uppräkning av minimisatserna efter denna procentsats skulle ge följande resultat:

Produkt	***Sats uttryckt per***	***Nuvarande minimisats***	***Indexerad minimisats 1.1.2003 (nuvarande sats x 1,24)***
Vin (icke mousserande och mousserande)	**hektoliter**	**0 euro**	**0 euro**
Öl	**hektoliter och grad Plato eller hektoliter alkohol**	**0,748 euro** eller **1,87 euro**	**0,93 euro** eller **2,32 euro**
Mellanprodukter	**hektoliter**	**45 euro**	**56 euro**
Alkohol	**Hektoliter ren alkohol**	**550 euro**	**682 euro**

46. Med en sådan uppräkning per den 1 maj 2004 skulle några medlemsstater ha behövt höja sina satser på följande sätt:

a) Sju medlemsstater (Luxemburg, Tyskland, Spanien, Tjeckien, Litauen, Lettland och Malta) skulle ha behövt höja satsen för öl.

[19] Den egentliga HKPI-serien startar med index för 1997. Uppgifter före 1997 baseras på närmevärden för HKPI. Följande årliga procentsatser för förändringen i HKPI har använts:1993: 3,4 %; 1994: 2,8 %; 1995: 2,8 %; 1996: 2,4 %; 1997: 1,7 %; 1998: 1,3 %; 1999: 1,2 %; 2000: 1,9 %; 2001: 2,2 %; 2002: 2,1%.

b) Sju medlemsstater (Grekland, Spanien, Italien, Portugal, Ungern, Malta och Cypern) skulle ha behövt höja satsen för mellanprodukter.

c) Tre medlemsstater (Italien, Cypern och Slovakien) skulle ha behövt höja satsen för sprit.

47. Flertalet medlemsstater ställde sig i sina svar på frågeformuläret positiva till en inflationsuppräkning av minimisatserna i syfte att bevara satsernas reala värde. Några av dem angav emellertid som förutsättning för sitt stöd för åtgärden att det införs en skattesats som är högre än noll, dvs. en positiv skattesats, på vin så att snedvridningen mellan vin och andra alkoholdrycker inte ökar ytterligare trots att en inflationsuppräkning utan införande av en skattesats som är högre än noll på vin endast återställer den situation som rådde den 1 januari 1993. I den första rapporten noterades en påfallande stagnation när det gällde de skattesatser som tillämpades, vilket ansågs tyda på att nollskattesatsen på vin kanske begränsade utrymmet för ändringar avseende andra alkoholprodukter inom en och samma medlemsstat och i dess grannmedlemsstater. Många av medlemsstaterna anser emellertid att situationen skiljer sig från den ena medlemsstaterna till den andra och att förklaringen ligger i faktorer som olika traditioner, kulturella skillnader och tid och plats för konsumtionen.

Skattesatsernas reala värde - Slutsatser och diskussionsfrågor

48. En höjning av minimisatserna med hänsyn till inflationen leder definitionsmässigt inte till någon ökning av satsernas reala värde. Om de specifika minimisatserna inte inflationsuppräknas skulle detta å andra sidan resultera i att satsernas reala värde urholkas. En höjning av minimisatserna med hänsyn till inflationen är alltså nödvändig för att upprätthålla den nivå för tillnärmningen av minimisatserna som rådet enades om 1992 såsom minimikrav för att säkerställa att den inre marknaden utan skattegränser skulle fungera. I detta sammanhang är det att notera att minimisatserna för andra punktskattepliktiga produkter (tobaksprodukter och mineraloljor) har inflationsuppräknats. Den gällande punkskattesystemet för alkohol är emellertid ett minimiprissystem och medlemsstaterna kan öka satserna för att beakta inflationen utan någon ändring av det nuvarande systemet.

49. När det gäller alkoholdrycker kopplar flera medlemsstater emellertid samman denna fråga med frågan om införande av en minimisats för vin som är högre än noll, vilket fortfarande är mycket kontroversiellt (se avsnitt 3.5.2.).

3.5. Fördragets vidare syften

50. Vid varje översyn av skattesatserna på alkoholdrycker skall enligt artikel 8 i direktiv 92/84/EEG hänsyn tas till fördragets vidare syften. Hälsopolitiken, jordbrukspolitiken, regionala mål, landsbygdsutveckling och kulturella frågor är även relevanta i samband med den rapport som här läggs fram. Andra frågor som behöver tas i betraktande är utvidgningen och konsekvenserna för kandidatländerna av de åtgärder som föreslås.

3.5.1. Hälsopolitik och socialpolitik

51. Enligt artikel 152 i fördraget skall en hög hälsoskyddsnivå säkerställas vid utformning och genomförande av all gemenskapspolitik och alla gemenskapsåtgärder. I den första rapporten nämndes i detta avseende att beskattning av alkohol är en möjlig väg att avskräcka från överdriven alkoholkonsumtion och att beskattningen kan få positiva effekter i form av minskade problem förenade med alkoholkonsumtion, alkoholism och alkoholmissbruk. Under de senaste åren skulle vissa alkoholdrycker enligt medicinska undersökningar dock kunna ha en positiv inverkan på hälsan vid ett måttligt intag.

52. På nationell nivå uppgav flertalet medlemsstater i sina svar på frågeformuläret att hälsopolitiska hänsynstaganden inte påverkade skattesatsernas nivå, men några tillade att det fanns ett visst tryck från hälso- och sjukvårdsorganisationernas sida. Endast i ett land (Sverige) är hälsopolitiska mål avgörande vid fastställandet av skattenivåerna. I andra länder med höga skattenivåer (t.ex. Finland, Förenade kungariket och Danmark) är denna fråga mindre aktuell nu än tidigare. Som förklaring angav Förenade kungariket att de vetenskapliga rönen avseende fördelarna och riskerna med konsumtion av alkohol är motstridiga.

53. Producenterna framhåller sina ansträngningar att främja en ansvarskännande inställning till alkoholkonsumtion. Enligt deras mening dricker det stora flertalet europeiska konsumenter med förnuft, måtta och nöje. De anser vidare att alkohol som intas i måttliga mängder kan ha positiva effekter för hälsan, oavsett vilket slags dryck det gäller. De menar att en politik som syftar till att genom hög beskattning minska den totala konsumtionen per capita inte inverkar på beteendet hos dem som missbrukar produkten, och att erfarenheterna visar att en sådan politik till och med kan få oavsedda negativa effekter (t.ex. smuggling och olaglig tillverkning).

54. Organisationer på hälso- och sjukvårdsområdet, i synnerhet Eurocare (ett organ för förebyggande av alkoholrelaterade skador i Europa), anser att man bör sörja för en hög prisnivå genom beskattningen, eftersom det finns ett klart samband mellan pris och konsumtion. De anser också att intäkter från alkoholbeskattningen borde användas för att finansiera bekämpningen av alkoholmissbruk, inbegripet hälsoupplysning, alkoholpolitisk forskning och stöd till hälso- och sjukvårdstjänster. I det sistnämnda avseendet påpekar de att kommissionen redan i sin vitbok om tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning[20] hade efterlyst en internalisering av de externa kostnaderna för konsumtionen av alkoholdrycker. Beträffande alkoholkonsumtionens gynnsamma verkningar delar Eurocare, samtidigt som man manar till stor försiktighet när det gäller att tillskriva alkoholkonsumtionen några gynnsamma verkningar, uppfattningen att skillnaderna i detta avseende dryckerna emellan är minimal: de gynnsamma verkningarna förefaller härröra från alkoholinnehållet i vin, öl och sprit, inte från andra beståndsdelar i dryckerna.

---

[20] ”Growth, Competitiveness, Employment – The challenges and ways forward into the 21st century - White Paper”(COM(93) 700, 5.12.1993).

55. Även om medlemsstaterna har ett betydande manöverutrymme inom ramen för den nuvarande gemenskapslagstiftningen – som endast fastställer minimisatser – för att integrera folkhälsohänsyn i sin skattepolitik, beaktar de flesta av dem normalt inte hälsopolitiska aspekter när de fastställer sina skattesatser. För att punkskatterna skall kunna spela en långsiktig roll som medel både för att minska den totala konsumtionen och för att internalisera de externa kostnaderna eller samhällskostnaderna av alkoholmissbruk anser vissa medlemsstater att det som minst fordras en höjning av minimisatserna i takt med inflationen.

3.5.2. Jordbrukspolitik

56. Vin definieras som en jordbruksprodukt i fördraget. I 14 av de 25 medlemsstaterna finns det antingen ingen eller endast en mycket låg punktskatt på vin (12 har ingen sådan skatt och i Frankrike och Ungern är den mycket låg). Införandet av en punkskatt på vin som är högre än noll kan få följder för konsumtionen av vin och den gemensamma organisationen av marknaden för vin. Jordbrukspolitiken har alltid åberopats av många vinproducerande medlemsstater som skäl för att tillämpa en nollskattesats på vin. Några av dem framhåller vinodlarnas svåra situation, som de anser inte ger utrymme för att tillämpa en skattesats som är högre än noll på vin.

57. Vid den tidpunkt då den första rapporten antogs pågick inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken en reform av den gemensamma marknaden för vin. Syftet med reformen var att åtgärda den gällande situationen med överproduktion i kombination med sjunkande konsumtion, särskilt av bordsviner, i de vinproducerande medlemsstaterna. Denna reform av den gemensamma marknaden för vin fullbordades 1999[21]. Målet för den nya gemensamma marknaden för vin är en bättre anpassning mellan utbud och efterfrågan på vin. Några av de viktigaste inslagen är begränsningar av nyplantering och en omstrukturering av produktionspotentialen i syfte att minska produktionsvolymen för bordsviner och att inplantera växtsorter som ger viner som är av bättre kvalitet och bättre motsvarar marknadens behov. De egentliga marknadsinterventionerna (huvudsakligen ekonomiskt stöd för destillation av vin, för lagring och för utnyttjande av must för andra ändamål än vinframställning) anpassades. Särskilt minskades de obligatoriska destillationsåtgärderna till två, och krisdestillation vid exceptionella fall av marknadsstörningar infördes. Den nya gemensamma organisationen av marknaden utgör ett steg i riktning mot mera målinriktade åtgärder och en omorientering av vinodlingen till förmån för produkter av högre kvalitet.

58. Till stöd för en nollskattesats på vin hävdas att den utgör ett nödvändigt komplement för att ett av de grundläggande politiska målen för den gemensamma organisationen av marknaden för vin, nämligen balans på marknaden, inte skall motverkas. Varje eventuell konsumtionsnedgång till följd av införandet av en skattesats som är högre än noll skulle inverka negativt på balansen på marknaden. En sådan konsumtionsnedgång måste dessutom på kort sikt kompenseras genom ökade marknadsinterventioner, huvudsakligen i form av destillation av överskottsvin till alkohol. De höga kostnaderna för denna destillation täcks från gemenskapens budget.

---

[21] Rådets förordning (EG) 1493/1999 av den 17 maj 1999 (EGT L 179, 14.7.1999).

Nollskattesatsen är å andra sidan en generell, icke riktad åtgärd, tillämplig också på de växande marknadssegmenten för viner av högre kvalitet och importerade viner som har färre eller inga problem att hitta en marknad. De grundläggande strukturella problemen har dessutom sin grund huvudsakligen i ändrade konsumtionsmönster i de vinproducerande medlemsstaterna. Detta visas av de resultat som man kom fram till i konkurrensutredningen, där även utvecklingen av percapitakonsumtionen av olika produkter undersöktes. Vinkonsumtionen per capita har i de södra medlemsstaterna (Spanien, Frankrike, Italien och Portugal) minskat markant under de senaste tre årtiondena, även om den fortfarande ligger på en hög nivå i jämförelse med icke producerande länder. Delvis har detta uppvägts av en ökad efterfrågan på vin i de länder som tillämpar höga punktskattesatser på vin och av hävd betraktats som huvudsakligen öldrickande. Däremot har ölkonsumtionen per capita i de södra medlemsstaterna (Grekland, Portugal, Italien och Spanien) ökat väsentligt, medan den minskat något under 1990-talet i många av de norra medlemsstaterna (Belgien, Danmark, Förenade kungariket, Luxemburg, Nederländerna, Tyskland och Österrike).

59. Vinproducerande länder och vinproducenter motsätter sig allmänt starkt att det införs en minimisats som är högre än noll på vin. De hävdar att vin aldrig har varit punktskattepliktigt, att vin ingår som en del i deras kultur och att det skulle vara svårt att införa en obligatorisk skatt på vin av politiska skäl. De anför vidare att de vinproducerande medlemsstaterna, som alla tillämpar nollskattesats eller endast en mycket låg kontrollavgift, svarar för omkring 85 % av den totala vinkonsumtionen i EU och att eventuella problem i samband med den inre marknaden därför bara avser en liten andel på 15 % av vinkonsumtionen i EU. De gör vidare gällande att nollskattesatsen på vin är ett nödvändigt komplement för att understödja målen för den gemensamma organisationen av marknaden för vin och att införandet av obligatorisk skatt på vin i de vinproducerande länderna – även en låg – skulle betraktas som en skadlig åtgärd med tanke på den nuvarande marknadssituationen för vin. Det finns dessutom farhågor för att det kommer att vidtas ytterligare åtgärder som leder till en högre miniminivå för beskattningen av vin. Vidare anser de vinproducerande länderna och vinproducenterna att en positiv skatt på vin inte alls skulle bidra till att lösa de problem i samband med den inre marknaden som orsakas av de enorma skillnaderna i skattesatser mellan högskattemedlemsstater och lågskattemedlemsstater.

60. Slutligen skulle, hävdar de, beskattningen av vin föra med sig ett administrativt merarbete för hundratusentals små vinodlare och förvaltningar i de vinproducerande medlemsstaterna i en utsträckning som inte skulle stå i proportion till de intäkter som åtgärden skulle resultera i. Eftersom vinproduktion redan är underkastad stränga kvalitets- och flyttningskontroller inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för vin och direktiv 92/12/EEG kan detta merarbete mycket väl visa sig vara mindre än befarat när det gäller förflyttningar inom gemenskapen.

Jordbrukspolitik – Slutsatser

61. Som framgår av redovisningen ovan av de olika ståndpunkterna är frågan om beskattningen av vin alltjämt mycket kontroversiell och politiskt känslig. Vissa medlemsstater som inte är vinproducenter anser att varje ändring av minimiskattesatserna på alla slags alkoholdrycker endast bör få ske på villkor att det införs en positiv minimipunktskattesats på vin. De vinproducerande länderna

motsätter sig emellertid i allmänhet fortfarande införandet av en minimipunktskattesats på vin.

62. Om det visar sig mycket svårt att ändra de nuvarande minimisatsernas nivå uppkommer en annan viktig fråga. Är det motiverat att för produkter som vin och öl, som i åtminstone 10 av 15, och nu 20 av 25, medlemsstater är belagda med en punktskatt som är lägre i absoluta tal än den mervärdesskatt som skall betalas för dem, ha kvar nuvarande övervakningssystem för punktskattepliktiga produkter (omfattande bl.a. flyttning mellan godkända skatteupplag av varor under skatteuppskov, ställande av garantiförbindelser samt ledsagardokument)?

3.5.3. Europeiska unionens utvidgning

63. De medlemsstater som anslöt sig till EU den 1 maj 2004 tillämpar redan skattesatser på alkoholdrycker på eller över de nuvarande miniminivåerna. De kandidatländer med vilka anslutningsförhandlingar pågår (Rumänien och Bulgarien) har inte heller begärt att få någon övergångsperiod efter anslutningsdagen för att nå de nuvarande nivåerna för minimisatserna. **Bilagorna B 1–B 4** omfattar de punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker som tillämpas av de medlemsstater som anslöt sig till EU den 1 maj 2004 och kandidatländerna.

3.6. Undersökningsperiod

64. Enligt artikel 8 i direktiv 92/84/EEG skall rådet vartannat år på grundval av en rapport och, vid behov, ett förslag från kommissionen granska de skattesatser som fastställs i direktivet och enhälligt efter samråd med Europaparlamentet vidta nödvändiga åtgärder.

65. Kommissionen anser att en period om två år är för kort för att genomföra den nödvändiga djupgående undersökningen av hur den inre marknaden fungerar och av de andra aspekter som skall beaktas i kommissionens rapport eller för att ge rätt perspektiv när det gäller att bedöma ändrad lagstiftning i medlemsstaterna. En fyraårsperiod skulle vara bättre som bas för bedömningen av hur den inre marknaden fungerar och vilka effekter eventuella lagändringar har fått. I samband med ett eventuellt framtida förslag om att ändra gemenskapens nuvarande rättsregler när det gäller alkoholbeskattning bör därför även artikel 8 i direktiv 92/84/EEG ändras på så sätt att en översyn skall äga rum vart fjärde i stället för vartannat år.

4. STRUKTUREN FÖR PUNKTSKATTERNA PÅ ALKOHOLDRYCKER

66. Översynskravet i artikel 8 i direktiv 92/84/EEG innebär att kommissionen endast är skyldig att i sin rapport behandla de skattesatser som fastställs i direktivet. Enligt kommissionens mening skulle man emellertid i samband med översynerna också kunna överväga eventuella ändringarna av skattestrukturen, eftersom den frågan är nära förbunden med frågan om satserna. Särskilt gäller detta beträffande frågor som rör klassificeringen av alkoholdrycker i de olika kategorier som anges i strukturdirektivet (direktiv 92/83/EEG). Följande tre aspekter har aktualiserats i samband med det samråd som föregick denna rapport:

a) Olika behandling av vin och mousserande vin.

b) Anpassning av de KN-nummer (nummer i Kombinerade nomenklaturen) som används för att definiera produktkategorierna.

c) Klassificeringen av produkter för punktskatteändamål.

4.1. Olika behandling av vin och mousserande vin

67. För närvarande har medlemsstaterna enligt direktiven 92/83/EEG och 92/84EEG en möjlighet att tillämpa olika skattesatser på vin och mousserande vin. Som framgår av tabellen i **bilaga B1** utnyttjas denna möjlighet för närvarande av åtta medlemsstater (Irland, Förenade kungariket, Danmark, Nederländerna, Belgien, Frankrike, Tyskland och Österrike).

68. För närvarande tillämpar Tyskland och Österrike en nollskattesats på icke mousserande vin men en förhållandevis hög sats på mousserande vin. I Belgien, Danmark, Frankrike, Förenade kungariket, Irland och Nederländerna är skattesatsen på mousserande vin högre än den (positiva) skattesatsen på icke mousserande vin (**se bilaga B1**). Fyra medlemsstater (Tyskland, Belgien, Nederländerna och Österrike) tillämpar också olika skattesatser på mousserande respektive icke mousserande mellanprodukter (**se bilaga B 3**).

69. Den åtskillnad som görs i direktiven har sin grund i att dessa medlemsstater av hävd betraktat mousserande viner som ”lyxvaror”. Frågan är om denna åtskillnad fortfarande är berättigad, eftersom båda produkterna i allt större utsträckning konsumeras i ungefär samma sammanhang. Båda kategorierna rymmer dessutom viner som kan betecknas som ”lyxvaror” men också mycket billigare produkter (t.ex. kvalitetsviner i jämförelse med bordsviner).

70. Definitionen av ”mousserande vin” i artikel 8 i direktiv 92/83/EEG kan leda till orättvisa resultat när det gäller beskattningen. Enligt denna definition omfattar ”mousserande vin” produkter som ”är tappade på buteljer med champagnekorkar som hålls på plats av bindningar eller fästanordningar eller har ett övertryck på grund av koldioxid i lösning om minst tre bar”. Båda kriterierna skulle kunna betraktas som godtyckliga. Pärlande viner med ett övertryck som ligger strax under tre bar undgår den punktskatt som tillämpas på mousserande viner och kommer, förutsatt att producenten försett buteljen med ett annat slags kork, i åtnjutande av den lägre satsen (eller nollskattesatsen) på icke mousserande vin. Detta väcker frågan om huruvida denna skillnad i skattesatser bör bibehållas eller om mousserande viner och mellanprodukter bör beskattas som icke mousserande vin och mellanprodukter.

4.2. Anpassning av de nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN) som används för att definiera de olika produktkategorierna

71. När det gäller definitionen av de olika kategorierna alkoholdrycker hänvisas i direktiv 92/83/EEG i stor utsträckning till KN-nummer. Enligt artikel 26 i direktivet skall hänvisningar till KN-nummer avse den version av Kombinerade nomenklaturen som var i kraft när direktivet antogs (19 oktober 1992). Om klassificeringen ändras är aktörerna tvungna att använda olika KN-nummer för samma produkter vid förflyttningar mellan medlemsstaterna respektive mellan EU och tredjeländer. För att beakta eventuella ändringar av KN-numren och tolkningsändringar (t.ex. ändringar av de förklarande tilläggen till Harmoniserade systemet) och underlätta för både

aktörer och myndigheter **bör hänvisningarna till KN-nummer avse senast aktuella tillämpliga nummer**. För att förenkla uppdateringen av hänvisningen till de tillämpliga KN-numren hänskjuter kommissionen till diskussion i medlemsstaterna vidare frågan **huruvida sådana beslut i framtiden bör fattas i enlighet med förfarandet i artikel 24 i direktiv 92/12/EEG** (förfarande i vilket kommittén för punktskatter medverkar, såsom överenskommits beträffande energiprodukter i artikel 2.5 i rådets direktiv 2003/96/EG[22]).

4.3. Klassificering av produkter för punktskatteändamål

72. Ändringarna enligt avsnitt 4.2 skulle förenkla livet för aktörer och myndigheter men skulle inte lösa problemet med klassificeringen av alkoholdrycker i de olika kategorier som fastställs i direktiv 92/83/EEG. Definitionerna av dessa kategorier innefattar alltid en hänvisning till KN-nummer. Beslutet beträffande produktens tullklassificering är därför avgörande för beslutet beträffande dess behandling i punktskattehänseende.

73. Både näringsidkare och nationella myndigheter har nyligen uppmärksammat kommissionen på klassificeringsproblem och klagat över olikheter i klassificeringen och därmed i beskattningen av en och samma produkt i olika medlemsstater. De flesta av de påtalade problemen rör åtskillnaden mellan produkter som omfattas av KN-nummer 2206 (inklusive övriga jästa drycker) och 2208 (inklusive spritdrycker). Enligt de förklarande anmärkningarna till rubrik 2206 i Harmoniserade systemet är tillsats av destillerad alkohol till ”andra jästa drycker” tillåten. Det anges emellertid inte i vilken utsträckning en sådan tillsats får göras. Medlemsstaterna tolkar detta mycket olika, vilket leder till att en och samma produkt av en del medlemsstater klassificeras som ”andra jästa drycker” eller ”mellanprodukter”, av andra som ”spritdrycker”.

Möjliga lösningar

74. Inom ramen för EU:s nuvarande punktskattelagstiftning (direktiv 92/83/EEG), där det hänvisas till KN-nummer som grundval för klassificeringen av sådana drycker, är det möjligt att lösa problemet med den skiljaktiga klassificeringen av alkoholdrycker endast genom **en mera enhetlig tolkning och tillämpning av tullbestämmelserna rörande klassificeringen av dessa produkter i Kombinerade nomenklaturen**.

75. Aktörer kan för tulländamål få ett bindande klassificeringsbesked från de nationella tullmyndigheterna angående klassificeringen av produkter som importeras från eller exporteras till tredjeland. De bindande klassificeringsbeskeden matas in i en databas som sköts av kommissionen och de är lagligt gällande i alla medlemsstater. Även om dessa besked lämnas från fall till fall och inte utgör allmänna regler för klassificeringen av produkter i Kombinerade nomenklaturen, ger de myndigheterna och näringsidkarna viss vägledning och kan leda till en mera enhetlig tillämpning av Kombinerade nomenklaturens regler för hur varor skall klassificeras enligt denna nomenklatur. Ett bindande klassificeringsbesked kan emellertid inte begäras för produkter för vilka något intresse från tullsynpunkt inte kan påvisas (t.ex. nya

[22] Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51).

produkter som framställs inom EU och saluförs endast inom EU). För att ett bindande klassificeringsbesked skall kunna användas i ett vidare punktskattesammanhang skulle man kunna överväga att utsträcka aktörernas möjligheter att få ett bindande klassificeringsbesked från de nationella tullmyndigheterna till att också gälla punktskattepliktiga produkter som inte är avsedda för import eller export. Detta förutsätter att de relevanta bestämmelserna i tullagstiftningen ändras[23].

76. Bindande klassificeringsbesked utfärdas alltså av tullmyndigheterna endast från fall till fall och på begäran av aktörerna. För att försöka uppställa tydligare allmänna regler för klassificeringen av alkoholdrycker i Kombinerade nomenklaturen har det inrättats en arbetsgrupp bestående av företrädare för kommissionens avdelningar och för tullmyndigheterna i ett antal medlemsstater. Arbetsgruppen kommer särskilt att försöka fastställa en klar och tydlig skiljelinje mellan KN-nummer 2206 och 2208. Uppgiften är emellertid komplicerad och kommer kanske inte att ge några snabba resultat. Det bör dessutom inte bortses från att inga nya regler för klassificeringen av alkoholdrycker i Kombinerade nomenklaturen kommer att få några konsekvenser över huvud taget för punktskatteändamål så länge hänvisningen till KN-nummer i artikel 26 i direktiv 92/83/EEG inte uppdateras enligt punkt 89. Klassificeringen i KN beaktar slutligen inte – och bör inte beakta – vilka konsekvenser klassificeringen får för punktskatteändamål och kan till och med leda till oönskade resultat när det gäller klassificeringen av vissa produkter för sådana ändamål.

77. Enligt kommissionens mening bör därför **mera radikala lösningar också övervägas som innebär att klassificeringen av alkoholdrycker för punktskatteändamål görs mindre beroende av klassificeringen i Kombinerade nomenklaturen**.

78. En första möjlighet skulle vara att omdefiniera de olika kategorierna punktskattepliktiga varor genom att bara använda verbala beskrivningar, utan hänvisning till KN-nummer, jämförbara med de definitioner som används för tobaksprodukter i rådets direktiv 95/59/EG. Detta kan emellertid bli mycket komplicerat med tanke på mångfalden produkter som bjuds ut på marknaden för alkoholdrycker. Dessutom kommer det hela tiden fram nya produkter på marknaden, vilket kan resultera i nya klassificeringsproblem.

79. En andra möjlighet skulle vara att i texten i direktiv 92/83/EEG införa både nomenklaturnummer och kompletterande text. Den kompletterande texten för punktskatteändamål, t.ex. den högsta mängd destillerad alkohol som får tillsättas jästa drycker utan att de förlorar sin karaktär av ”andra jästa drycker” eller ”mellanprodukter”, skulle kunna bidra till att det kan dras en skiljelinje mellan olika kategorier av alkoholprodukter i de fall då endast tillämpningen av KN-nummer inte ger tydliga resultat eller leder till otillfredsställande resultat på beskattningsområdet. Den praktiska tillämpningen av sådana regler skulle emellertid kunna stöta på avsevärda svårigheter, eftersom det kan vara ytterst svårt eller dyrt att fastställa ursprunget för etylalkohol i en produkt.

---

[23] Artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen samt artiklarna 5–14 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen genomförandebestämmelserna till gemenskapens tullkodex.

80. Man skulle slutligen kunna överväga att införa en ny kategori alkoholdrycker som också skulle innefatta ”andra jästa drycker” med tillsats av alkohol. Samtidigt som de nuvarande definitionerna, reglerna om beskattningsunderlaget och satserna för punktskatterna på öl, vin och etylalkohol i direktiv 92/83/EEG kvarstår oförändrade, skulle ”andra jästa drycker” (KN-nummer 2206) kunna beskattas enligt sitt innehåll av alkohol. På samma sätt som i exemplet i artikel 3.2 i direktivet skulle medlemsstaterna dessutom kunna ges rätt att dela in sådana drycker i kategorier, där varje kategori omfattar högst två eller tre volymprocent alkohol, och ta ut samma skattesats per hektoliter för alla drycker som ingår i varje kategori. EU:s minimisatser för dessa produkter skulle kunna fastställas linjärt eller öka stegvis i takt med produkternas stigande alkoholhalt. Med en sådan lösning skulle medlemsstaterna kunna beskatta jämförbara produkter (jästa produkter med tillsats av alkohol) lika på grundval av alkoholhalt. Samtidigt minskas behovet att dra en klar skiljelinje mellan produkter som klassificeras enligt KN-nummer 2206 respektive 2208. Det bör noteras att den nuvarande definitionen av ”andra jästa drycker” skulle förbli oförändrad och att de produkter som för närvarande faller inom ramen för den definitionen (t.ex. cider och päronvin) också fortsättningsvis skulle beskattas som vin, i enlighet med artikel 15 i direktiv 92/83/EEG.

Slutsatser

81. EU:s lagstiftning om punktskatter på alkoholdrycker antogs 1992 i syfte att underlätta avskaffandet av skattekontrollerna vid de inre gränserna och har sedan dess inte ändrats. Avsikten var att fastställa de minimikrav som vid den tidpunkten ansågs nödvändiga för att den inre marknaden skulle fungera. Mot denna bakgrund skall rådet regelbundet se över situationen på grundval av en rapport från kommissionen.

82. I denna rapport - den andra i ämnet sedan den inre marknaden fullbordades - belyses en rad kvarstående problem för ett antal medlemsstater när det gäller den inre marknadens sätt att fungera. Dessa problem beror på att produkter ibland har en mycket hög skattesats i förhållande till sitt underliggande värde och på att det finns betydande skillnader i skattesatserna mellan medlemsstaterna. En ökad tillnärmning skulle kunna vara ett viktigt steg på vägen mot en lösning av dessa problem.

83. Med hänsyn till denna frågas sammansatta natur och många politiskt känsliga aspekter, inbegripet fördragets vidare syften, regionala faktorer, landsbygdsfaktorer och kulturella faktorer, åtföljs denna rapport inte av något förslag till direktiv. I detta skede är avsikten att rapporten skall sätta i gång brett upplagda diskussioner i rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. På grundval av resultatet av dessa diskussioner kommer kommissionen att ta ställning till huruvida den skall lägga fram några förslag beträffande alla eller några av de frågor som tas upp i rapporten.

BILAGA A

Intäkter år 2001 från punktskatt på alkoholdrycker, tobaksprodukter och mineraloljor i absoluta tal, i procent av totala punktskatteintäkter och i procent av BNP

	BNP miljoner euro	Punktskatteintäkter										
		I miljoner euro				I % av totala punktskatteintäkter			I % av BNP			
		Totalt	Mineral olja	Tobaks produkter	Alkohol drycker	Mineral olja	Tobaks produkter	Alkohol drycker	Total	Mineral olja	Tobaks produkter	Alkohol drycker
B	254.282	5.235	3.387	1.275	573	64,7%	24,4%	10,9%	2,06%	1,33%	0,50%	0,23%
DK	177.840	4.418	2.819	1.019	580	63,8%	23,1%	13,1%	2,48%	1,58%	0,57%	0,33%
D	2.071.200	54.806	39.331	12.025	3.450	71,8%	21,9%	6,3%	2,65%	1,90%	0,58%	0,17%
EL	130.927	4.558	2.283	2.006	269	50,1%	44,0%	5,9%	3,48%	1,74%	1,53%	0,21%
E	651.641	15.340	9.450	4.798	1.091	61,6%	31,3%	7,1%	2,35%	1,45%	0,74%	0,17%
F	1.463.722	33.549	22.780	8.190	2.578	67,9%	24,4%	7,7%	2,29%	1,56%	0,56%	0,18%
IRL	114.479	3.326	1.375	1.142	809	41,3%	34,3%	24,3%	2,91%	1,20%	1,00%	0,71%
I	1.220.147	32.602	24.412	7.444	746	74,9%	22,8%	2,3%	2,67%	2,00%	0,61%	0,06%
L	21.510	974	597	347	30	61,3%	35,6%	3,1%	4,53%	2,78%	1,61%	0,14%
N	429.172	7.746	5.223	1.677	846	67,4%	21,6%	10,9%	1,80%	1,22%	0,39%	0,20%
A	211.857	4.406	2.876	1.234	296	65,3%	28,0%	6,7%	2,08%	1,36%	0,58%	0,14%
P	122.978	3.575	2.228	1.100	247	62,3%	30,8%	6,9%	2,91%	1,81%	0,89%	0,20%
FIN	135.791	4.152	2.264	588	1.300	54,5%	14,2%	31,3%	3,06%	1,67%	0,43%	0,96%
S	244.905	6.577	4.540	807	1.230	69,0%	12,3%	18,7%	2,69%	1,85%	0,33%	0,50%
UK	1.596.986	59.113	35.454	12.489	11.169	60,0%	21,1%	18,9%	3,70%	2,22%	0,78%	0,70%
EU	**8.847.436**	**240.377**	**159.019**	**56.141**	**25.216**	**66,2%**	**23,4%**	**10,5%**	**2,72%**	**1,80%**	**0,63%**	**0,29%**

BILAGA B 1

Medlemsstaternas punktskattesatser på vin och mousserande vin (1.5.2004)

Medlemsstater	Vin	Mousserande vin
	Sats i euro per hl	
IE	273	546
SE	243	243
UK	232	313
FI	212	212
DK	95	142
EE	67	67
NL	59	201
BE	47	161
LV	46	46
LT	44	44
PL	29,8	29,8
FR	3,4	8,4
HU	3,2	36
DE	0	136
LU	0	0
AT	0	144
EL	0	0
PT	0	0
ES	0	0
IT	0	0
CY	0	0
CZ	0	73
MT	0	0
SI	0	0
SK	0	58
Kandidatländer		
BG	0	0
RO	0	42
EU	***0***	***0***

Medlemsstaternas punktskattesatser på vin och mousserande vin
(1.5.2004)

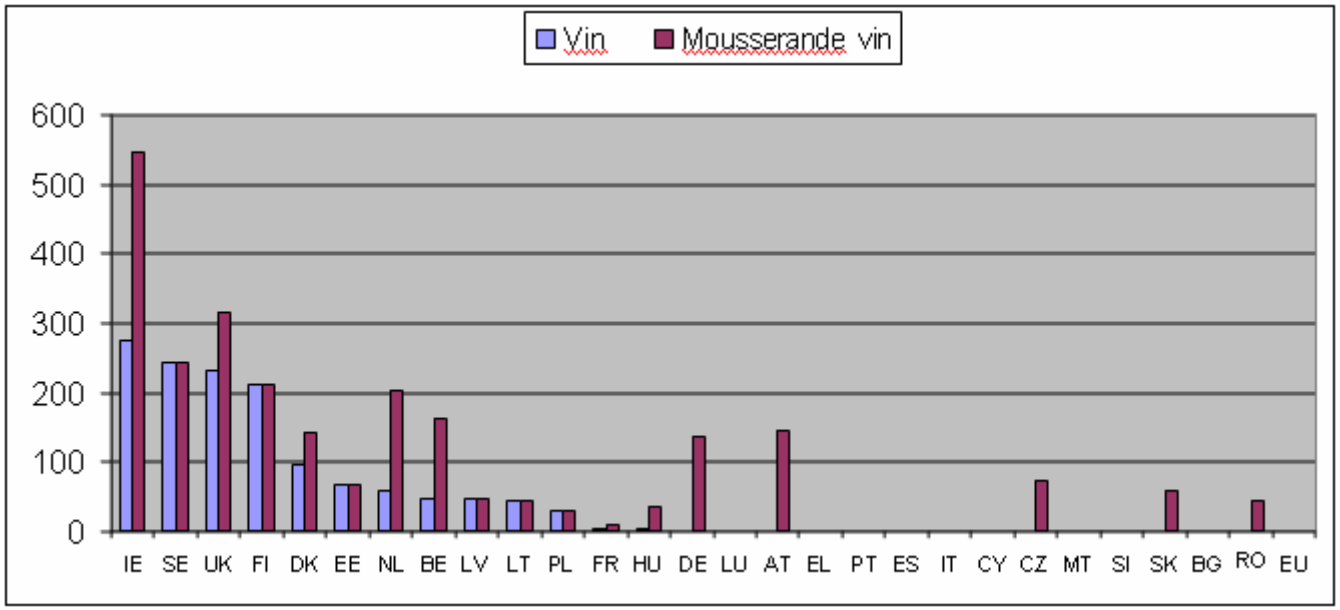

BILAGA B 2

Medlemsstaternas punktskattesatser på öl (1.5.2004)

Medlemsstater	Euro per hl och volymprocent alkohol [1][2]	Euro per liter öl med 5 vol. proc. alkohol
IE	19,87	0,99
FI	19,45	0,97
UK	17,87	0,89
SE	16,18	0,81
DK	9,31	0,47
SI	6,98	0,35
AT	5,20	0,26
NL	5,02	0,25
CY	4,79	0,24
BE	4,28	0,21
HU	4,14	0,21
PL	3,75	0,19
EE	3,52	0,18
IT	3,48	0,17
PT	3,04	0,15
SK	3,03	0,15
EL	2,83	0,14
FR	2,60	0,13
ES	2,03	0,10
LT	2,03	0,10
DE	1,98	0,10
LU	1,98	0,10
CZ	1,88	0,09
LV	1,88	0,09
MT	1,87	0,09
Kandidatländer		
BG	1,35	0,07
RO	1,37	0,07
EU	*1,87*	*0,09*

[1] Sats för öl med en faktisk alkoholstyrka på 5 volymprocent

[2] För medlemsstater som beskattar öl per grad Plato har det gjorts en omräkning till volymprocent med antagandet att 1 volymprocent alkohol motsvarar 2,5 grad Plato

Medlemsstaternas punktskattesatser på öl (1.5.2004)

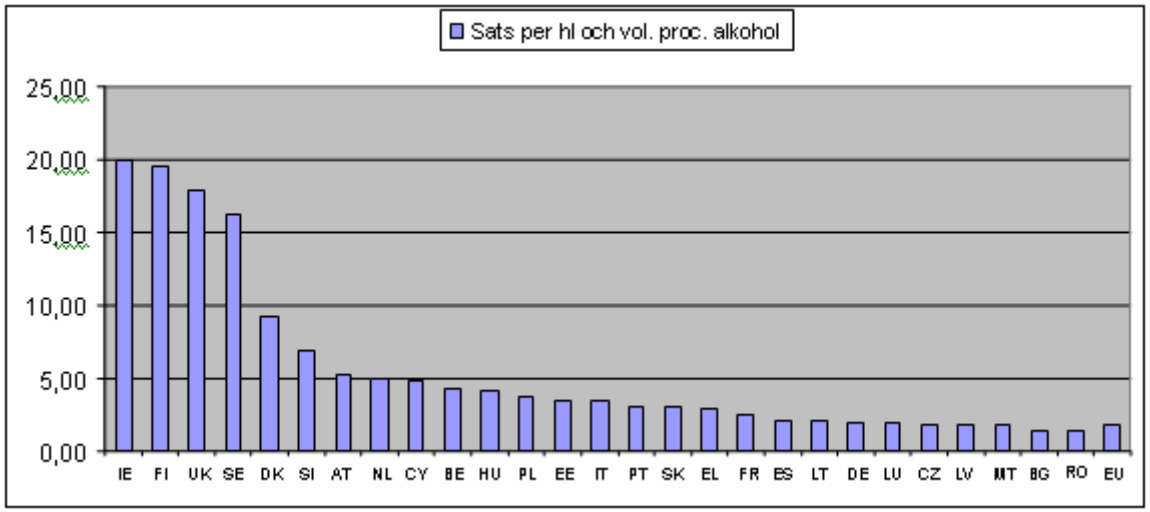

BILAGA B 3

Medlemsstaternas punktskattesatser på mellanprodukter (1.5.2004)

Medlemsstater	Icke-mousserande mellanprodukter	Mousserande mellanprodukter
	Sats i euro per hl	
SE	497	497
FI	424	424
IE	396	396
UK	300	300
FR	214	214
DE	153	136
DK	142	142
LV	108	108
NL	103	201
EE	102	102
BE	99	161
CZ	73	73
AT	73	144
LU	67	67
LT	67	67
SI	64	64
PL	60	60
SK	58	58
HU	52	52
PT	51	51
IT	50	50
ES	49	49
MT	47	47
EL	45	45
CY	45	45
Kandidatländer		
BG	46	46
RO	45	45
EU	*45*	*45*

Medlemsstaternas punktskattesatser på mellanprodukter (1.5.2004)

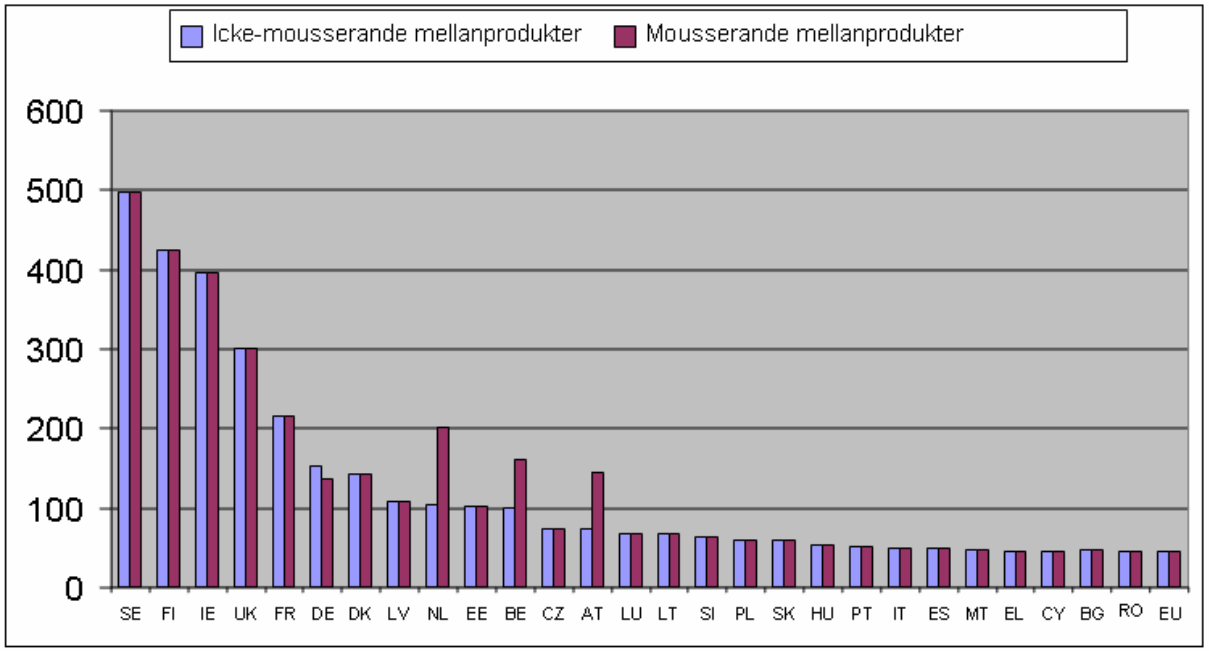

BILAGA B 4

Medlemsstaternas punktskattesatser på etylalkohol och spritdrycker (1.5.2004)

	Sats i euro per hl ren alkohol	Sats i euro per liter sprit-dryck med 40 volymprocent alkohol
Medlemsstater		
SE	5.519	22,1
IE	3.925	15,7
FI	2.825	11,3
UK	2.776	11,1
MT	2.332	9,3
DK	2.020	8,1
NL	1.775	7,1
BE	1.661	6,6
FR	1.460	5,8
DE	1.303	5,2
LU	1.041	4,2
AT	1.000	4,0
PL	963	3,9
EE	927	3,7
LT	927	3,7
EL	908	3,6
PT	881	3,5
LV	847	3,4
CZ	831	3,3
HU	756	3,0
ES	740	3,0
SI	707	2,8
IT	645	2,6
SK	606	2,4
CY	599	2,4
Kandidatländer		
BG	257	1,0
RO	150	0,6
EU	*550*	*2,2*

Medlemsstaternas punktskattesatser på etylalkohol och spritdrycker (1.5.2004)

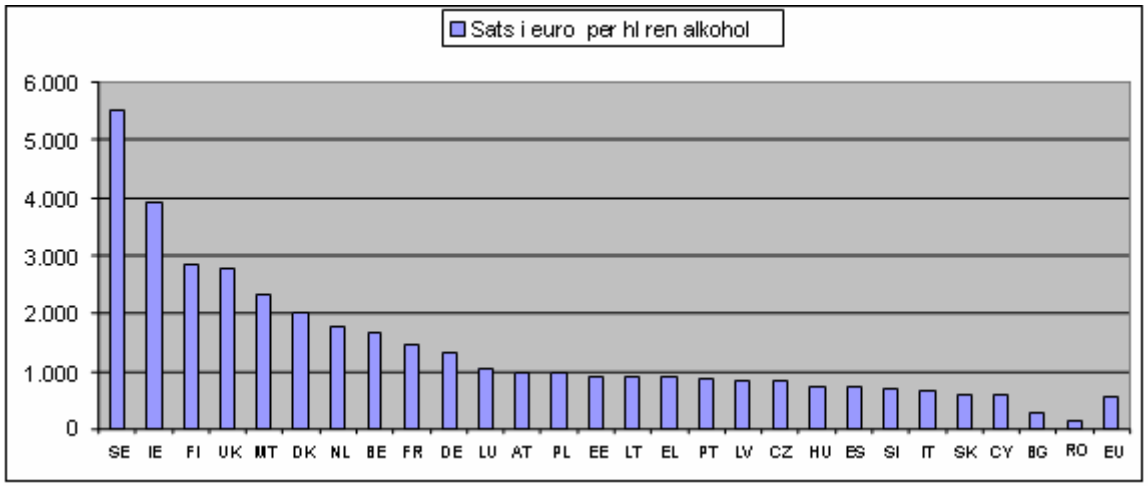

BILAGA C

Medlemsstaternas punktskattesatser uttryckta per hl och volymprocent alkohol (i euro) (1.5.2004)

Medlems-stat	Öl	Vin (12 volym-procent)	Mousserande vin (12 volym-procent)	Mellan-produkter (18 volym-procent)	Sprit-drycker
BE	4,28	3,92	13,42	5,51	16,61
DK	9,31	7,92	11,83	7,89	20,20
DE	1,98	0	11,33	8,50	13,03
EL	2,83	0	0	2,50	9,08
ES	2,03	0	0	2,75	7,40
FR	2,60	0,28	0,70	11,89	14,50
IE	19,87	22,75	45,50	22,01	39,25
IT	3,48	0	0	2,75	6,45
LU	1,98	0	0	3,72	10,41
NL	5,02	4,92	16,75	5,70	17,75
AT	5,20	0	12,00	4,06	10,00
PT	3,04	0	0	2,85	8,81
FI	19,45	17,66	17,66	23,56	28,25
SE	16,18	20,25	20,25	27,61	55,19
UK	17,89	19,33	26,08	16,66	27,76
CY	4,79	0,00	0,00	2,50	5,99
CZ	1,88	0,00	6,12	4,08	8,31
EE	3,52	5,54	5,54	5,68	9,27
HU	4,14	0,26	2,99	2,89	7,56
LT	2,03	3,63	3,63	3,70	9,27
LV	1,88	3,85	3,85	5,99	8,47
MT	1,87	0,00	0,00	2,59	23,32
PL	3,75	2,48	2,48	3,32	9,63
SI	6,98	0,00	0,00	3,54	7,07
SK	3,03	0,00	4,85	3,23	6,06

Medlemsstaternas punktskattesatser uttryckta per hl och volymprocent alkohol (i euro) (1.5.2004)

